

PLANPROGRAM

LIM-planen

Regional plan for
Likestilling,
Inkludering og
Mangfold på Agder
(2015-2027)

Fastsatt av
fylkeetingene i
Aust-Agder og
Vest-Agder
desember 2013

Innhold

LIM-planen	1
1. Innledning.....	4
2. Hvorfor trenger vi en LIM-plan?.....	4
3. Hva skal planen brukes til?	5
4. Hvem er planen til for?	5
5. Føringer.....	6
6. Plantema.....	7
6.1 Demokratisk deltakelse	7
6.2 Utdanning.....	8
6.3 Arbeidsliv.....	8
6.4 Likeverdige offentlige tjenester.....	9
6.5 Vern mot trakassering og vold	9
7. Dette trenger vi å vite mer om.....	10
8. Planprosess, organisering og medvirkning.....	10
9. Handlingsprogram	11
10. Framdriftsplan.....	11
Vedlegg 1. Oranisjonskart, planarbeid	13
Vedlegg 2. Litteratur og referanser.....	13

1. Innledning

For første gang skal det utarbeides en helhetlig likestillingsplan for Agder-fylkene. Fylkespolitikerne prioriterer dette arbeidet høyt, fordi økt likestilling vil føre til bedre levekår, og bedre bruk av de menneskelige ressursene i landsdelen. Navnet på planen blir *Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold*, LIM-planen. Forkortelsen passer godt, fordi reell likestilling vil få samfunnet til å henge bedre sammen.

En regional plan skal (jf. plan- og bygningsloven) legges til grunn for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i regionen. Planen skal ha et 12-årsperspektiv, og det skal utarbeides årlige handlingsprogram for å prioritere og konkretisere arbeidet med å følge opp målene i planen.

For alle regionale planer skal det utarbeides et planprogram. Fylkesutvalgene i Aust-Agder og Vest-Agder sendte forslag til planprogram for LIM-planen på høring 11.juni 2013. Kommuner, statlige virksomheter, organisasjoner, næringsliv og engasjerte enkeltmennesker ble invitert til å gi innspill til planprogrammet innen 4. oktober. Fylkestingene i Aust-Agder og Vest-Agder fastsatte planprogrammet i desember 2013.

2. Hvorfor trenger vi en LIM-plan?

Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold på Agder skal utarbeides fordi landsdelen trenger en felles, kunnskapsbasert plattform for å arbeide systematisk med likestilling i årene framover. Planen skal peke ut felles strategier og mål for arbeidet med likestilling på Agder de neste 12 årene. Det skal utarbeides et hovedmål som sier hvor Agder skal være på likestillingsfeltet i 2027, og det skal settes utviklingsmål som tidfestes, under hvert av de fem plantemaene.

FRA PLAN- OG BYGNINGSLOVEN

§3-4. (...) Fylkestinget er regional planmyndighet

§ 4-1. Planprogram

(...)Planprogrammet skal gjøre rede for formålet med planarbeidet, planprosessen med frister og deltakere, opplegget for medvirkning, spesielt i forhold til grupper som antas å bli særlig berørt, hvilke alternativer som vil bli vurdert og behovet for utredninger. Forslag til planprogram sendes på høring og legges ut til offentlig ettersyn samtidig med varsling av planoppstart. Planprogrammet fastsettes ordinært av planmyndigheten(...)

§ 8-1. Regional plan

Regional planmyndighet skal utarbeide regionale planer for de spørsmål som er fastsatt i den regionale planstrategien (...).Til regional plan skal det utarbeides et handlingsprogram for gjennomføring av planen. Handlingsprogrammet skal vedtas av regional planmyndighet og rulleres årlig.

3. Hva skal planen brukes til?

Planen skal være et redskap for å bedre levekårene og folkehelsen på Agder, og for å fjerne hindringer for deltakelse og likeverd som har bakgrunn i kjønn, etnisitet, alder, funksjonsevne, religion/livssyn, seksuell orientering/kjønnsidentitet/kjønnsuttrykk og sosial bakgrunn. Planen skal øke bevisstheten om potensialet og mulighetene som ligger i bedre likestilling, og den skal sørge for gode betingelser for bedre likestilling i arbeids-, samfunns- og organisasjonsliv i landsdelen. Det skal lages en plan som har relevans både for by- og distriktskommuner.

4. Hvem er planen til for?

Likestilling, inkludering og mangfold angår alle. Kommunale, regionale og statlige organer og virksomheter vil være forpliktet til å legge den regionale planen til grunn for sin virksomhet. Kommunene vil forplikte seg til å nå felles likestillingsmål gjennom samarbeid om de årlige handlingsprogrammene. Gjennom å involvere bredt i arbeidet med å utvikle planen, vil fylkeskommunene være en pådriver for å skape engasjement og tilslutning til felles likestillingsmål både i offentlig, privat og frivillig sektor. Det er viktig at de som berøres av planen bidrar i utarbeidelsen.

DEFINISJONER

Likestilling: at alle personer skal ha like rettigheter og muligheter i samfunnet, uavhengig av blant annet kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, alder, etnisitet og religion. Ordet har tradisjonelt vært brukt i betydningen likestilling mellom kvinner og menn. Dette er fremdeles den vanligste bruken av ordet, men de senere årene har det også fått en utvidet betydning til å gjelde andre diskriminerings-grunnlag. Likestilling mellom kjønnene omtales ofte som kjønnslikestilling. (Store norske leksikon)

Inkludering: at alle som bor i Norge skal ha like muligheter og plikter til å bidra og til å delta i fellesskapet, og hvordan samfunnet bør organiseres for å oppnå dette. (NOU 2011: 14 Bedre integrering)

Mangfold (menneskelig og kulturelt): at det er en variert sammensetning av mennesker med ulike bakgrunner og forutsetninger i et samfunn eller en institusjon. (Egen definisjon til LIM-planen)

5. Føringer

Ansvaret for å arbeide aktivt med likestilling og inkludering er nedfelt i konvensjoner, lover, planer og andre offentlige dokumenter.

Regionalt

Regional planstrategi for Aust-Agder fylkeskommune 2012-2016

Regional planstrategi for Vest-Agder fylkeskommune 2012-2016

Regionplan Agder 2020

Nasjonalt

Lover: likestillingsloven, diskrimineringsloven, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven, folkehelseloven, arbeidsmiljøloven, kommuneloven og plan- og bygningsloven

Likestilling 2014. Regjeringens handlingsplan for likestilling mellom kjønnene.

Norge universelt utformet 2025. Regjeringens handlingsplan for universell utforming og økt tilgjengelighet 2009-2013

Likestillingsutvalgets utredninger: *NOU 2011:18 Struktur for likestilling* og *NOU 2012:15 Politikk for likestilling*

Meld. St. 6 (2012-2013) En helhetlig integreringspolitikk. Mangfold og fellesskap

Prop. 88L (2012-2013) Diskrimineringslovgivning

Internasjonalt

Verdenserklæringen om menneskerettigheter (FN 1948) og relevante FN-konvensjoner som er nedfelt i norsk likestillings- og diskrimineringslovgivning.

Den europeiske menneskerettighetskonvensjon (1950) og Europarådets konvensjoner for likestilling og mot

REGIONALE FØRINGER:

Regionale planstrategier for Aust-Agder og Vest-Agder 2012-2016:

"Det startes opp arbeid med ny Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold i perioden."

Regionplan Agder 2020

Gjennom systematisk og langsiktig samhandling skal Agder bli et likestilt samfunn med gode levekår som inkluderer alle sørlendinger i det gode liv. Mangfold skal være en styrke for landsdelen (s.11)

diskriminering, og mot bekjempelse av vold i nære relasjoner.

Det europeiske likestillingscharteret. Et charter for Europas lokale og regionale myndigheter som skal styrke forpliktelsen til å oppnå større likestilling for innbyggerne. Begge fylkeskommunene har tilsluttet seg charteret.

6. Plantema

Regional plan for likestilling, inkludering og mangfold skal handle om likestilling i bred betydning. Det vil si at planen skal belyse likestilling gjennom å se på kjønn, etnisitet, alder, funksjonsevne, religion/livssyn, seksuell orientering/kjønnsidentitet/kjønnsuttrykk og sosial bakgrunn.

Agder har over lang tid hatt spesielt store utfordringer med likestilling mellom kvinner og menn. Kjønn vil derfor være et prioritert område i planarbeidet. Det samme gjelder arbeidet med inkludering av etniske minoriteter.

Diskrimineringsgrunnlagene alder, funksjonsevne, religion/livssyn, seksuell orientering/kjønnsidentitet/kjønnsuttrykk og sosial bakgrunn behandles under plantema der disse er spesielt relevante.

LIM-planen har et 12-årsperspektiv, og dersom forholdene endrer seg betydelig, er det mulig å endre prioriteringen av kjønn og etnisitet ved rullering av planen.

Planen skal ta for seg fem hovedtema (plantema). Ved å se på hvert av disse i et likestillingsperspektiv, kan vi finne ut hvordan kjønn, sosial ulikhet, etnisitet, funksjonsevne, alder, seksuell orientering/kjønnsidentitet/kjønnsuttrykk og religion/livssyn spiller inn og spiller sammen på viktige samfunnsområder. Valg av plantema tar utgangspunkt i nasjonal politikk og forskning innen alle diskrimineringsgrunnlag.

6.1 Demokratisk deltakelse

Rett til demokratisk deltakelse er en forutsetning for at grupper i samfunnet skal ha muligheter til å påvirke samfunnet og egne livsbetingelser, og dette fungerer ikke godt nok i dag. Kommunale og fylkeskommunale råd og utvalg på Agder gjenspeiler for eksempel ikke mangfoldet i befolkningen. Kvinners deltakelse i politikk er lavere enn menns, aldersfordelingen i kommunale råd og utvalg er ikke representativ og ulike minoriteter er underrepresentert.

Ved å arbeide med temaet demokratisk deltakelse i et likestillingsperspektiv kan vi

dra nytte av nye stemmer og perspektiver, og på den måten utvikle landsdelen.

En viktig bærebjelke for deltakerdemokratiet i Norge er frivillige organisasjoners arbeid, og likestillingsarbeidet må ta hensyn til dette.

6.2 Utdanning

Tilgang til utdanning er en forutsetning for fullverdig deltakelse i samfunnet, og for muligheter til inntektsgivende arbeid og gode levekår. En av utfordringene på Agder er lavere utdanningsnivå enn i resten av landet. Hvis samfunns- og arbeidsliv skal utvikle seg positivt, er det viktig at alle har like muligheter til å skaffe seg god og riktig kompetanse. For eksempel er det viktig at alle kan velge utdanning og yrke ut fra egne talent og interesser, og ikke utfra tradisjonelle kjønnsroller. Universell utforming av barnehager, skoler og universitet/høyskoler, og likestillingspedagogikk i utdanningene er eksempler på tiltak som kan fjerne hindringer for deltakelse.

6.3 Arbeidsliv

Rett til å forsørge seg ved eget arbeid, og et inkluderende arbeidsliv for alle grupper i befolkningen, er viktige forutsetninger for gode levekår og verdiskaping. Arbeidslivet er en avgjørende arena for å få reell likestilling og gode levekår. På Agder er det en høy andel unge uføre sammenliknet med resten av landet. Agder er også markert dårligere på likestilling mellom kjønnene når det gjelder heltidsstillinger og inntekt. En god utvikling forutsetter at vi tar i bruk alle de menneskelige ressursene. Dette kan for eksempel innebære tilrettelegging gjennom universell utforming og flere lavterskelarbeidsplasser for innvandrere som ikke har vært så lenge i landet.

6.4 Likeverdige offentlige tjenester

Gode offentlige tjenester som er tilpasset alle grupper i befolkningen er en viktig forutsetning for reell likestilling og gode levekår. Barnehage- og skoletilbud, helse- og sosialtjenester osv. må utvikles slik at alle har tilgang til tjenester av like god kvalitet, og at tjenestene er tilpasset det enkelte menneskets behov. Dette betyr for eksempel at tjenestene må tilbys slik at nedsatt funksjonsevne eller svake norskkunnskaper ikke er til hinder.

6.5 Vern mot trakassering og vold

Frihet fra trakassering, vold og trusler mot vold er et viktig likestillingstema. I diskrimineringsloven blir trakassering definert som handlinger, unnlater eller ytringer som virker, eller er ment å virke, krenkende, skremmende, fiendtlige, nedverdiggende eller ydmykende. Vold har store omkostninger for enkeltpersoner og samfunnet. Vold og trusler om vold begrenser kontrollen over eget liv, og muligheten til deltakelse og innflytelse i samfunnet. Krisesentrenes statistikker viser at vold i nære relasjoner først og fremst rammer kvinner og barn, og at en høy andel av de som bruker krisesentrene har utenlandsk bakgrunn. Kvinner med nedsatt funksjonsevne er i følge statistikken spesielt utsatt for vold. Vi vet at vold skaper store samfunnsmessige ringvirkninger, og dette temaet må derfor sees i nær sammenheng med de andre plantemaene.

Sosiale medier har vist seg å være en ny arena der trakassering og psykisk vold forekommer, der dette i stor grad rammer barn og ungdom.

7. Dette trenger vi å vite mer om

Nasjonalt og internasjonalt fins det mye kunnskap og forskning om likestilling, inkludering og mangfold. Vedlegg 1 lister opp litteratur og referanser som er viktig å ta hensyn til.

For å fremme en felles forståelse for likestillingsutfordringene på Agder må planarbeidet bygge på fakta og kunnskap. Det er forsket en del på feltene kjønnslikestilling og levekår på Agder de seinere årene. Det vil være viktig å vedlikeholde og oppdatere denne kunnskapen og å frambringe ny kunnskap. I arbeidet med LIM-planen er det en oppgave å systematisere og bruke eksisterende data og forskning, både kvalitativ og kvantitativ, innenfor de fem plantemaene.

Nye forskningsprosjekter kan initieres som en del av planprosessen eller i tilknytning til de årlige handlingsprogrammene for LIM-planen. Allerede nå er det tydelig at det er behov for mer kunnskap om innvandreres levekår og stilling i arbeidslivet på Agder. Det er lite forskning om hvordan lesbiske, homofile, bifile og transpersoner (lhbt-personer) opplever livet på Sørlandet, og det samme gjelder for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

8. Planprosess, organisering og medvirkning

Fylkestinget er planmyndighet for regionale planer. Plan- og bygningsloven legger stor vekt på at fylkeskommunen skal samarbeide med berørte offentlige myndigheter og organisasjoner i planarbeidet. Statlige organer og kommuner har rett og plikt til å delta i planleggingen når den berører deres områder, eller egne planer og vedtak.

LIM-planen vil berøre aktiviteten til et mangfold av myndigheter, organisasjoner og virksomheter på Agder. Hvis planen skal få positiv virkning, må de som berøres av planen identifisere seg med den. Dette vil fylkeskommunene ta hensyn til i organiseringen av planarbeidet, og opplegget for medvirkning.

Styringsgrupper

Det opprettes to styringsgrupper for planarbeidet. *Administrativ styringsgruppe* består av representanter fra hver fylkesadministrasjon, og en fra hvert fylkesmannsembete. Administrativ styringsgruppe tar beslutninger som en del av prosessen, før viktige milepæler.

Politisk styringsgruppe består av de to fylkesutvalgene og tar avgjørelser i beslutningsfasen. Mandat for de ulike rollene og gruppene i planarbeidet vedtas som egen sak av fylkesutvalgene (politisk styringsgruppe).

Prosjektgruppe

Prosjektgruppa er ei arbeidsgruppe som består av fagpersoner fra fylkeskommunene, en fra Fylkesmannen i Vest-Agder, tre kommunerepresentanter som KS utpeker, en fra IMDi Sør og en fra Senter for likestilling. Vest-Agder fylkeskommune påtar seg ansvar for prosjektledelse. Gruppa henter inn kunnskap, legger til rette for gode medvirkningsprosesser og skriver forslag til plantekst. Prosjektgruppa knytter til seg andre ressurspersoner ved behov.

Medvirkning

Planprosessen skal legges opp slik at alle som blir berørt kan få innflytelse på planen. Fylkeskommunene inviterer fylkesmennene, IMDi Sør, NAV, politiet, kommunene, FOU-miljøene, organisasjonene i arbeidslivet og andre berørte interesseorganisasjoner til å delta. Medvirkningen vil blant annet foregå gjennom høring av planprogram og planutkast, temakonferanser, og involvering gjennom møter og dialog. De som arbeider med planen må legge til rette for arenaer uten hindringer for de gruppene LIM-planen handler om. Representanter for de ulike diskrimineringsgrunnlagene vil bli invitert til å delta i arbeidet med å fastsette utviklingsmål for likestillingsarbeidet og i utforming av tiltak i handlingsprogrammet.

9. Handlingsprogram

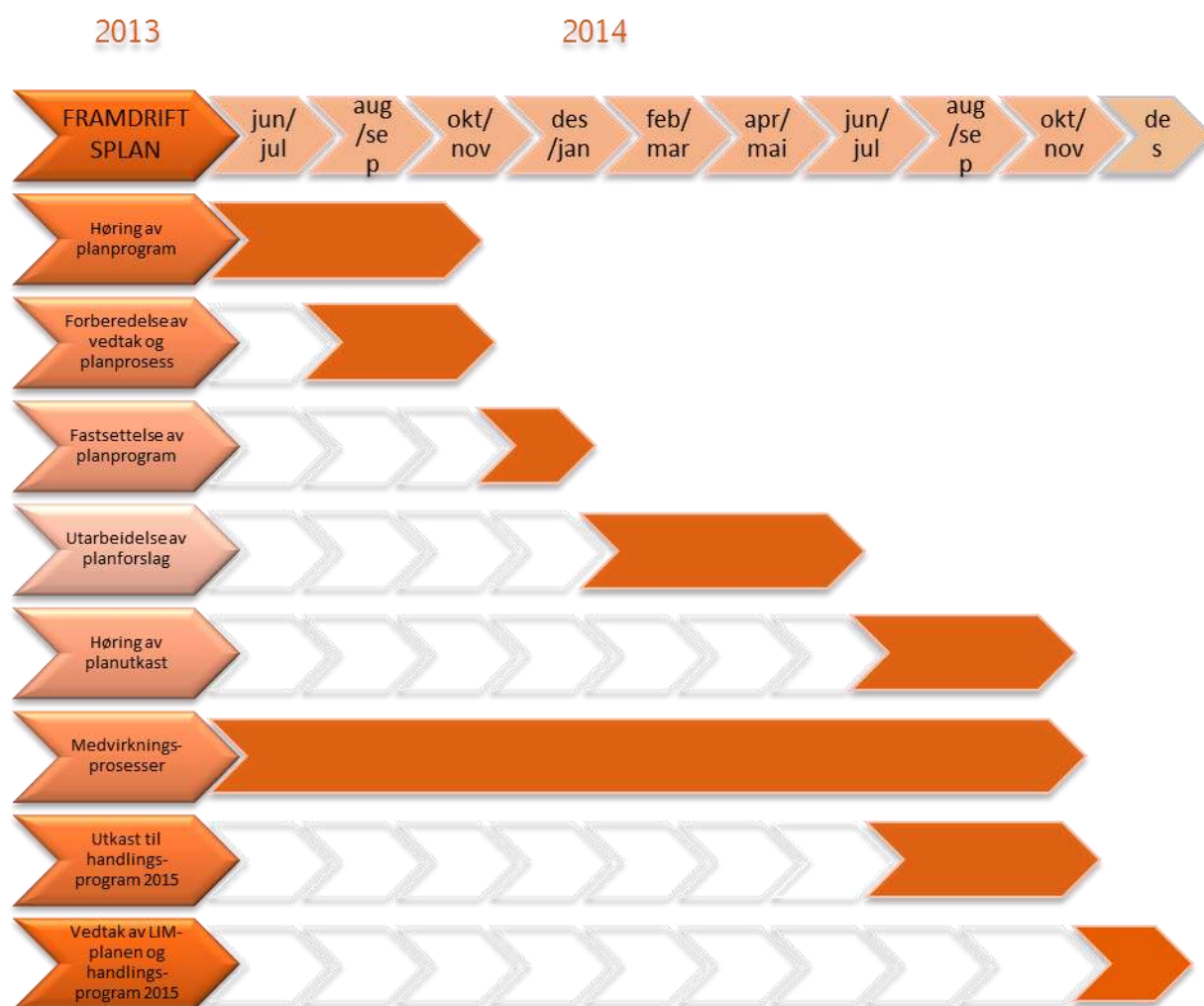
Til regional plan skal det utarbeides et handlingsprogram med konkrete tiltak for gjennomføring av planen. Handlingsprogrammet skal konkretisere utviklingsmål med tiltak. Utviklingsmålene skal formuleres på en slik måte at det kan etterprøves/måles om tiltakene har hatt effekt.

Handlingsprogrammet vil bli utarbeidet i nær dialog med berørte parter. Det skal vedtas av fylkestinget og rulleres årlig. Handlingsprogrammet for 2015 vil bli utarbeidet og vedtatt parallelt med LIM-planen.

10. Framdriftsplan

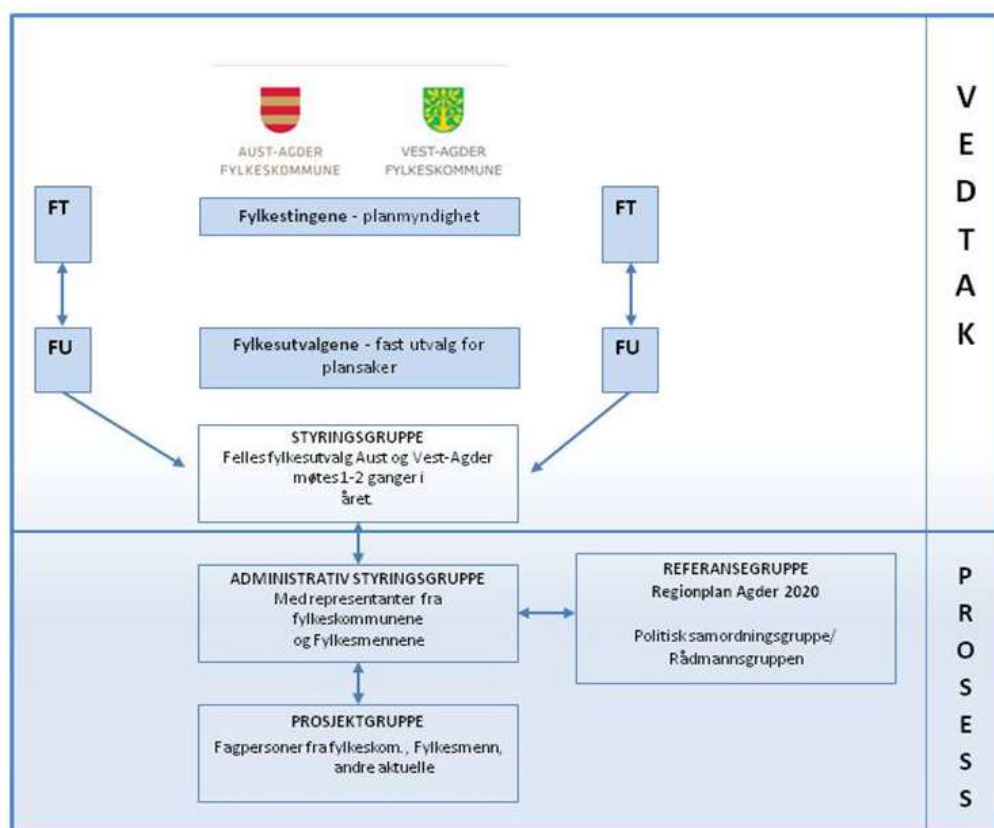
Arbeidet med planprogrammet har vært første fase i planprosessen. Forslag ble sendt på høring og lagt ut til offentlig ettersyn av de to fylkesutvalgene 11. juni 2013, med høringsfrist 4. oktober. Planprogrammet ble fastsatt av de to fylkestingene i møter 10. og 18. desember 2013, og med det starter neste fase. I løpet av høsten

har planprogramgruppa gjort forberedende arbeid så arbeidet med selve planen kan starte i januar 2014. Planarbeidet legges opp slik at LIM-planen med handlingsprogram kan fastsettes av fylkestingene høsten 2014, og virke fra januar 2015. Dette vil innebære konsentrert arbeid våren 2014 slik at utkast til plan kan legges ut til offentlig ettersyn og sendes på bred høring før sommerferien. Det legges opp til en høringskonferanse i juni, der forslag til plan og skisse til handlingsprogram for 2015 presenteres og drøftes.

Vedlegg 1. Oranisjonskart, planarbeid

Organisering av arbeidet med felles regionale planer i Aust-Agder og Vest-Agder:

Vedlegg 2. Litteratur og referanser

Lov om planlegging og byggesaksbehandling (plan- og bygningsloven)

<http://www.lovdato.no/all/tl-20080627-071-013.html>

Lov om likestilling mellom kjønnene (likestillingsloven) [http://www.lovdato.no/cgi-](http://www.lovdato.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-19780609-045.html&emne=LIKESTILLINGSLOV*&)

[wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-19780609-045.html&emne=LIKESTILLINGSLOV*&](http://www.lovdato.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-19780609-045.html&emne=LIKESTILLINGSLOV*&)

Lov om forbud mot diskriminering på grunn av etnisitet, religion mv.

(diskrimineringsloven) http://www.lovdatab.no/cgi-wift/wiftldles?doc=/app/gratis/www/docroot/all/nl-20050603-033.html&emne=DISKRIMINERINGSLOV*&

Diskriminerings- og tilgjengelighetsloven <http://www.lovdatab.no/all/hl-20080620-042.html>

Lov om folkehelsearbeid (Folkehelseloven) <http://www.lovdatab.no/all/hl-20110624-029.html>

Prop. 88 L (2012–2013) Diskrimineringslovgivning (diskrimineringsloven om seksuell orientering, likestillingsloven, diskrimineringsloven om etnisitet, diskriminerings- og tilgjengelighetsloven) <http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/regpubl/prop/2012-2013/prop-88-l-20122013.html?id=718741>

Likestilling 2014. Regjeringens handlingsplan for likestilling mellom kjønnene http://www.regjeringen.no/upload/BLD/Likestilling/likestilling_2014.pdf.

NOU 2011:18 Struktur for likestilling <http://www.regjeringen.no/templates/GenerellSide.aspx?id=666592&epslanguage=no>

NOU 2012:15 Politikk for likestilling <http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/nouer/2012/nou-2012-15.html?id=699800>

NOU 2013:1 Det livssynsåpne samfunn <http://www.regjeringen.no/nb/dep/kud/dok/nouer/2013/nou-2013-1.html?id=711212>

Meld. St. 6 (2012-2013) En helhetlig integreringspolitikk. Mangfold og fellesskap <http://www.regjeringen.no/pages/38098840/PDFS/STM201220130006000DDDPDFS.pdf>

Meld.St,44 (2012-2013) Likestilling kommer ikke av seg selv <http://www.regjeringen.no/nb/dep/bld/dok/regpubl/stmeld/2012-2013/meld-st-44-20122013.html?id=731019>

NOU 2010: 7 Mangfold og mestring – Flerspråklige barn, unge og voksne i opplæringssystemet. <http://www.regjeringen.no/pages/10797590/PDFS/NOU201020100007000DDDPDFS.pdf>

NOU 2011:7 Velferd og migrasjon – Den norske modellens framtid. <http://www.regjeringen.no/pages/16413697/PDFS/NOU201120110007000DDDPDFS.pdf>

NOU 2011:14 Bedre integrering – Mål, strategier, tiltak. http://www.regjeringen.no/upload/BLD/IMA/bedre_integrering14juni2011.pdf

Likeverdige helse- og omsorgstjenester – god helse for alle

http://www.regjeringen.no/pages/38431748/Likeverdige_tjenester.pdf

Nasjonal strategi om innvandreres helse 2013-2017

http://www.regjeringen.no/nb/dep/hod/dok/rapporter_planer/planer/2013/likeverdige-helse--og-omsorgstjenester.html?id=733870

Et liv uten vold – handlingsplan om vold i nære relasjoner

http://www.regjeringen.no/pages/38428833/Hplan-2014-2017_Et-liv-uten-vold.pdf

Innvandring og innvandrere 2010 (Kristin Henriksen, Lars Østby og Dag Ellingsen)

(red.) <http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/sa119/sa119.pdf>

Seksuell orientering og levekår (Norman Andersen og Kirsti Malterud(red) UniHelse

(2013) <http://www.bufetat.no/Bilder/uni%20helse%20-%20seksuell%20helse%20og%20leveka%CC%8Ar.pdf>

Åpne rom, lukkede rom. LHBT i etniske minoriteter (Olav Elgvin, Kristine Bue og Arne Backer Grønningsæther) FAFO 2013

<http://www.fafo.no/pub/rapp/20326/20326.pdf>

Levekår i mottak for enslige mindreårige asylsøkere Hilde Lidén, Ketil Eide, Knut Hidle, Ann-Christin Nilsen, Randi Wærdahl Rapport (2013:003) Oslo: Institutt for samfunnsforskning (2013)

<http://www.samfunnsforskning.no/Publikasjoner/Rapporter/2013/2013-003>

Kjønnssegregering i utdanning og arbeidsliv. Status og årsaker. Liza Reisel og Idunn Brekke, ISF Rapport 2013/04

http://www.nho.no/getfile.php/bilder/RootNY/filer_og_vedlegg1/kj%F8nnssegregering%20i%20utdanning%20og%20arbeidsliv.pdf

Ungdata – nasjonale resultater 2010-2012 (Anders Bakken) NOVA-rapport 10/13

http://www.nova.no/asset/7229/1/7229_1.pdf

Ny kunnskap om eldre og arbeid (Per Erik Solem) NOVA-rapport 6/12

http://www.nova.no/asset/5577/1/5577_1.pdf

Rapporter og referanser fra/om Agder

Skepsis til likestilling på Sørlandet - et resultat av religion? (May-Linda Magnussen, Pål Repstad og Sivert Urstad.) I Tidsskrift for Kjønnsforskning 03/04-2012

NEW Facts hovedprosjekt. Videre analyser av kvinner i prosess- og olje-/gassindustri

på Sørlandet. (May-Linda Magnussen og Christine Svarstad), Agderforskning Prosjektrapport nr. 15 /2012 http://www.agderforskning.no/reports/pro-15-2012_new_facts_hovedprosjekt.pdf

ØF-rapport 9/2012: Frie og likestilte valg? Sluttrapport fra følgeforskningen av prosjektet Fritt valg – 10-års-satsingen for likestilling på Sørlandet Trude Hella Eide, Tonje Lauritzen <http://www.ostforsk.no/images/rapporter/092012.pdf>

Regional likestillingsmonitor for Agder <http://senterforlikestilling.org/monitor>

Likestilling på Agder 2000-2012 May-Linda Magnussen, Agderforskning Prosjektrapport nr. 1/2012 <http://www.agderforskning.no/reports/pro-1-2012.pdf>

NEW Facts Forprosjekt Kartlegging av kvinner i prosess- og olje-/ gassindustri på Sørlandet May-Linda Magnussen, Agderforskning Prosjektrapport nr. 10/2012 http://www.agderforskning.no/reports/pro-10-2012_new_facts_170412-m_logoer.pdf

Det gode liv på Sørlandet og tradisjonelle kjønnsroller (Dag Ellingsen og Ulla-Britt Lilleaas) Universitetet i Agder Serie/Rapport nr.153, 2010 <http://brage.bibsys.no/hia/retrieve/3150/153e.pdf>

Likestilling i kommune- og fylkesplaner på Agder May-Linda Magnussen, Agderforskning Prosjektrapport nr. 4/2007 http://www.agderforskning.no/reports/pro07_04_likestilling_komm_og_fy.pdf

Likestillingsarbeid: Prosesser og tiltak Arbeid for økt likestilling i utvalgte kommuner på Agder May-Linda Magnussen, Agderforskning Prosjektrapport nr. 5/2007 http://www.agderforskning.no/reports/pro_05_07_likestillingsarbeid.pdf

Livet som homofil og lesbisk i Kristiansand - En kvalitativ intervjuundersøkelse (Jørn Cruickshank, Hanne Cecilie Jensen, Torunn S. Olsen) Agderforskning, FoU rapport nr. 1/2006 http://www.agderforskning.no/reports/fou-01-08_web.pdf

Ledelsesorienterte kvinner på Agder Deltakere i "Female Future" sine erfaringer med det sørlandske arbeids- og samfunnslivet (Gro Kvåle, May-Linda Magnussen, Liv Mari Nesje og Trond Stalsberg, Agderforskning FoU-rapport nr. 2/2006 http://www.agderforskning.no/reports/fou06_02_ledelsesorienterte_kvinner.pdf6

Arbeid ute og hjemme: Sørlandske mødres valg og vurderinger (May-Linda Magnussen, Trond Stalsberg Mydland og Gro Kvåle) Agderforskning Rapport fra prosjektet Likestilling og arbeidsliv på Agder. http://www.agderforskning.no/reports/fou05_05_arbeid_ute_og_hjemme.pdf